



Nieuwsbrief augustus 2026

In deze nieuwsbrief aandacht voor

- [De maandlezing 10 september](#)
- [De agenda voor de komende maanden](#)
- [Open Monumentendag 2026](#)
- [Schoenhove 20: Veerkrachtig Erfgoed](#)
- [Geschiedeniswerkplaats Bouwstijlen](#)
- [HEK digitaal doorzoekbaar](#)
- [Lezing Scoutinggroep](#)
- [Film in de HOP](#)
- [Beeldbank Streekarchief aangevuld](#)
- [Een rectificatie bij Uit de Vergetelheid](#)

De maandlezing van 10 september 2026

Op **donderdag 10 september** zal Arjen Witjes vanaf 20.00 uur een lezing verzorgen.

De avond vindt plaats in het ARTO-theater, Het Klooster 5 in Schoonhoven. Vanaf 19.30 uur is de zaal geopend en is er de mogelijkheid een kopje koffie te drinken. De lezing begint om 20.00 uur.

Iedereen is welkom, het is niet nodig dat u zich vooraf aanmeldt.

Monumenten behouden en een nieuw leven geven



Om verval van ons monumentaal erfgoed te voorkomen is juist gebruik hiervan essentieel. Herbestemming is vaak de sleutel tot dit juiste gebruik. Herbestemming houdt in dat een monument een nieuwe, passende functie krijgt zonder dat de historische identiteit verloren gaat. De transformatie van een kerk tot een bibliotheek of een boekenwinkel, een klooster dat nu studentenhuysvesting biedt of een voormalige fabriek die nu in gebruik is als kantoor. Zo houden we erfgoed toekomstbestendig. Herbestemming biedt vaak een oplossing bij leegstand, achterstallig onderhoud of de wens tot verduurzaming. Herbestemmen kan tegenwoordig natuurlijk niet meer zonder verduurzaming. Arjan Witjes – werkzaam bij Nico de Bont – hanteert 5

erfgoedprincipes, gebaseerd uit 'leren uit het verleden'. Circulair bouwen, biobased bouwen, gebruik van het monument, natuurinclusief bouwen en minder installaties. In zijn lezing zal Arjan ingaan op deze principes. Hij zal aan de hand van mooie voorbeelden laten zien hoe hij en zijn collega's deze toepassen in praktijk. Hij en zijn collega's zijn ervan overtuigd dat je op door deze manier wijze te verduurzamen het monumentale pand in ere houdt en tevens het comfort van de huidige eisen kan bieden.



Arjen Witjes is meer dan 25 jaar werkzaam in de restauratie. Na zijn studie bouwkunde (HBO) is hij al vrij snel gaan werken bij Aannemingsbedrijf Nico de Bont uit Vught. Tijdens de eerste jaren heb ik de Post-HBO opleiding restauratie gevolgd in Utrecht. De combinatie van theorie en de praktijk is een prachtige leerschool geweest. Inmiddels heb ik een aantal mooie restauraties mogen maken, zoals de Domtoren in Utrecht, Monument op de Dam, Sint Jan te 's-Hertogenbosch (doorlopend vanaf 2003) en op dit moment het stadhuis in Gouda en in Middelburg.

Noteert u deze data in uw agenda?



Donderdag 10 september (ARTO-theater) – Arjen Witjes, Monumenten behouden en een nieuw leven geven

Zaterdag 12 september – Open Monumentendag

Dinsdag 22 september (Bibliotheek) – Johan Boer, Lezing Scoutinggroep Olivier van Noort

Donderdag 16 september (Bibliotheek) – Enkele korte historische films

Donderdag 8 oktober (Arto-Theater) – Jankees Braam, De Bogenmakers van de heren van Blois

Donderdag 12 november (ARTO-theater) – Hans Fokker, De kaart van Blaeu onder de loep

Donderdag 10 december (ARTO-theater) – Jeroen Patijn, Fotoavond

Open Monumentendag



Op 12 september is het Open Monumentendag. Het thema van de 40^e OMD in 2026 is “Veerkrachtig erfgoed, in tijden van onzekerheid”. Een belangrijk aspect van het thema is hoe oude gebouwen een nieuwe functie krijgen om te behouden voor de toekomst. In de Hoge Vierschaar onder het stadhuis in Schoonhoven organiseert de HVS een expositie over gebouwen in Schoonhoven, die een nieuwe functie kregen. Aan de hand van foto's en verhalen worden o.a. de transformatie getoond van de Plateelfabriek, de Watertoren, het Dienstencentrum (de foto hierboven) en het Artotheater. Verder is de toren van de Grote Bartholomeuskerk te beklimmen van 11.00 tot 15.00 uur. Ook zijn er veel monumenten open ter bezichtiging. Het verdere programma volgt nog in een *special* die op 9 of 10 september verstuurd wordt.

Schoenhove



Het thema de volgende Schoenhove is ‘Veerkrachtig Erfgoed’, het thema van de Open Monumentendag. We kozen ervoor om het thema te vertellen naar ‘hergebruik’. In het volgende nummer, dat eind augustus of begin september verspreid zal worden, wordt aandacht gegeven aan:

- Het stationsgebouw
- De nieuwe bibliotheek
- De klokken van de Grote Kerk
- Een orgel dat tot 1975 in de Grote Kerk gebruikt werd
- Het orgel in de katholieke kerk (een rijksmonument!)
- Het Jozefhuis aan de Koestraat en
- Het stadhuis

Veel kijk- en leesplezier!



Geschiedeniswerkplaats Bouwstijlen



Eind september start op woensdagavonden de geschiedeniswerkplaats. Dit jaar is het onderwerp 'bouwstijlen'. In drie cursusavonden (30 september en 7 en 14 oktober) bespreekt Pim Brinkman de grote lijnen van de bouwgeschiedenis. Na de inleidingen gaan de deelnemers aan de slag met een onderzoek(je) met een zelfgekozen vraag, bijvoorbeeld over het stadhuis, dat is toch een laat-middeleeuws gebouw? Dan zouden er toch gotische spitboogramen in moeten zitten? En hoe zit dat met de Grote Kerk? Welke stijl herken je in de galerijen? En hebben we in Schoonhoven ook gebouwen met de kenmerken van de wederopbouwarchitectuur? En het postkantoor op de foto hier naast, is dat typisch voor de periode waarin het gebouwd werd? Op zaterdagochtend 7 november presenteren de deelnemers de resultaten van hun onderzoek. **De volledige beschrijving gaat mee als bijlage.**

Aanmelden kan [via deze link](#)

Historische Encyclopedie Krimpenwaard digitaal doorzoekbaar



De Historische Encyclopedie Krimpenwaard (HEK) is nu [digitaal te raadplegen bij het Streekarchief](#) in de Chocoladefabriek of in de bibliotheek. Deze uitgebreide bron brengt de geschiedenis van de Krimpenwaard in kaart met duizenden artikelen over onder meer dorpen, gebouwen, landschappen, personen, gebeurtenissen en historische ontwikkelingen in de streek.

Let op! Vanwege afspraken over auteursrechten, kunnen de digitale bestanden alleen geraadpleegd worden in de Chocoladefabriek in Gouda of in de HOP in bibliotheek. U kunt wel al zoeken vanaf thuis. [Op de site van de HVS](#) is bovendien een index op de HEK te raadplegen zodat u al thuis kunt kijken of er over het onderwerp waar u in geïnteresseerd bent iets is geschreven.

Scouting in de HOP-Schoonhoven



Op 22 september geeft secretaris van de scoutinggroep Johan Boer een lezing in het Historisch OntmoetingsPunt over het rijke verleden, heden en toekomst van de Schoonhovense scoutinggroep.

In de bibliotheek (nu nog even in de Bergambachterstraat) is een expositie te zien over Schoonhovense Scoutinggroep Olivier van Noort. Johan Boer vertelt op de 22^e hoe de Schoonhovense scoutinggroep is ontstaan en waarom die de naam van de beroemde ontdekkingsreiziger Olivier van Noort draagt. Ook laat hij zien waar de scouting vandaag de dag voor staat.

Wel even van tevoren [aanmelden via deze link](#).

Film in de HOP

Op donderdagochtend 16 september wordt in de bibliotheek een aantal korte films vertoond: Impressie van het bezoek van koningin Beatrix in 1982, de jaarmarkt in 1977 en Koninginnedag 1977.



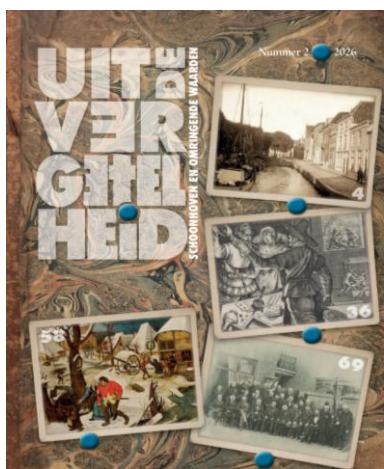
Beeldbank van het Streekarchief



Het streekarchief heeft de beeldcollectie aangevuld, er zijn o.a. glasnegatieven gescand. In de beeldbank zijn afbeeldingen met een grote variatie aan onderwerpen te vinden waaronder de zilverindustrie in Schoonhoven. Een groot deel van de collectie Van Holten is hier ook te bekijken.

Ga maar eens lekker snuffelen [in de beeldbank](#).

Uit de Vergetelheid (rectificatie)



Heeft u *Uit de Vergetelheid* al gelezen? Dan heeft u misschien gemerkt dat op blz. 11 een regel is weggefallen. Onze excuses daarvoor.

Er staat nu, halverwege de bladzijde, ‘Daar werd besloten om Cors Coelewijn te ontbieden om te horen wat hij tot zijn verweer had in te brengen en om 0 Toen ...’ De nul had een zinnetje moeten zijn: ‘midde- len te beramen, die tot beider voordeel zouden zijn.’ [In de digitale ver- sie](#) is het hersteld, in de gedrukte versie kunt u dat zelf doen door het onderstaande stukje te printen en in te steken tussen blz. 10 en 11.

Verder werd ons ook gewezen op twee kleinere fouten:

Op blz. 37 is de eerste letter weggefallen, er moet staan: In 1681 ...

Op blz. 51 in de eerste voetnoot staat ‘het Volkstelling’, dat moet natuurlijk ‘de Volkstelling’ zijn. Ook deze foutjes zijn [in de digitale versie](#)

verbeterd.



Twee dagen later werd haar rekwest behandeld in de magistraatsvergadering¹¹⁾. Daar werd besloten om Cors Coelewijn te ontbieden om te horen wat hij tot zijn verweer had in te brengen en om middelen te beramen, die tot beider voordeel zou strekken. Toen hem dit werd aangezegd verzocht hij om zijn belangen ook in geschrifte te mogen inbrengen. Het werd hem toegestaan om aanstaande woensdag voor 11 uur rapport uit te brengen, wat hij aannam te zullen doen. Wel werd hem aangezegd dat zijn vrouw zou worden gemachtigd iemand naast hem over de boedel aan te stellen.



Peter van der Zwaal, 22 augustus 2026

